

Tutkijan viisi ensiaskelta avoimeen tieteeseen

Fakta Julkaistu 28.08.2015 klo 14:32 Kirjoittaja Jessica Parland-von Essen

1. Tiedosta oikeutesi ja opiskele Open Access -julkaisemisen perusteet

Lue esimerkiksi [Peter Suberin johdatus aiheeseen](#) tai vaikka [Wikipedia-artikkeli](#), tai etsi oman tutkimusorganisaatiosi verkkosivuilta tietoa. Avoimeen julkaisemiseen on tänä päivänä tutkijan itse otettava kantaa. Esimerkiksi Suomen Akatemia edellyttää avointa julkaisemista ja jotkut yliopistot rinnakkaistallentamista. Tee viisaita valintoja, jotka hyödyttävät itseäsi ja edistävät tiedettä parhaalla mahdollisella tavalla. Tietoa eri julkaisukanavista löytyy [Sherpa/Romeo-palvelusta](#). Älä luovuta pois liikaa omia oikeuksia muille, vaan pyri turvaamaan tutkimuksesi tuotosten näkyvyys ja pysyvyys. Varo huijareita.

2. Tutustu Creative Commons -lisensseihin ja niiden käyttöön.

Avoin tiede ja tutkimus -hankkeessa suositellaan mahdollisimman [avointen lisenssien käyttöä](#) hyvän vaikuttavuuden tukemiseksi. Esimerkiksi artikkelille se tarkoittaa [CC-BY-4.0](#)-lisenssiä.

3. Hallitse aineistot ja suunnittele

Pohdi alasi olemassa olevien tutkimusaineistojen saatavuutta. Mitä aineistoja on olemassa, miten niitä parhaiten löytää? Miten voisit parhaiten itse tarjota omia aineistojasi avoimesti muiden käyttöön? Kirjoita aineistohallintasuunnitelma huolella; selvitä mitä vaatimuksia rahoittajalla, tutkimusorganisaatiollasi ja muilla osapuolilla on. Hanki aina tarvittavat oikeudet ja sovi mitä aineistoille tapahtuu eri tilanteissa. Lue Avoimen tieteen käsikirjasta lisää [tutkimusaineistoista](#).

4. Kerro tutkimuksestasi ja sen sisällöstä verkossa

Seuraa oman alasi verkkokeskusteluita ja osallistu niihin. Käytä blogeja ja sosiaalista mediaa myös tieteellisten kontaktien ja yhteistyön hoitamiseen. Tee se mahdollisimman avoimesti. Tieteellinen artikkeli suuntautuu usein hyvin pienelle yleisölle. Silti tutkimuksesi saattaa kiinnostaa paljon laajempaakin piiriä.

5. Muista aina hyvä tieteellinen käytäntö ja etiikka

Ole tarkka tietoturvan suhteen, varsinkin jos sinulla on arkaluontoisia aineistoja hallussasi. Kunnioita tekijänoikeuksia ja tee viittaukset huolellisesti. Huolehdi siitä, että oma tutkimuksesi on todennettavissa ja siihen voi viitata, myös sen aineistoihin ja menetelmiin.